AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 220 CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, SEPTEMBER 18, 1940 LETO XLIII. — VOL. XLIII.

NOVI GROBOVI

Johana Wenzel

Po dolgi bolezni je preminila a svojem domu, 1017 E. 62nd St. Johana Wenzel, rojena Gregorc, stara 70 let. V Clevelandu je prebivala 45 let. Doma je ila iz Udmata pri Ljubljani. ukaj zapušča soproga Johna, et sinov: Johna, Josepha, Alerta, Louisa in Wiliama ter čeri Štefanijo in Jenie ter več nukov. Bila je članica drurca Marije (staro), društva v. Nikola, št. 22 HBZ in Narej, št. 137 SNPJ. Venci se na ljo pokojnice hvaležno odklajajo. Pogreb se bo vršil v pek zjutraj ob desetih v cerkev . Vida iz pogrebnega zavoda rank Zakrajšek, 6016 St. lair Ave. Naj v miru počiva, reostalim pa izrekamo naše reno sožalje.

Joseph Grill

Včeraj popldne je nagloma eminil za srčno kapjo Joseph ill, star 79 let. Bil je oče Mr. atro J. Grilla in Mrs. Mary anush. Pogreb se bo vršil iz grebnega zavoda Josip Žele Sinovi, 6502 St. Clair Ave. s pogreba bo naznanjen ju-

Joseph Agnich

Včeraj popoldne je po dolgi lezni preminil Joseph Agh, star 65 let. Stanoval je na 5 E. 156th St. Doma je bil iz j Tusefdol, fara Černomelj Dolenjskem, odkoder je pri v Ameriko pred 42 leti. Tuj zapušča žalujočo soprogo ry, rojeno Plauvec, štiri sie: Josepha, Johna, Franka, dolfa; 2 hčeri: Kathryn, poeno Klisurich in Ano, poroo Cameron, sestro Terezijo il, v Brooklyn, N. Y. pa seo Josephine Pelitch. V stari movini zapušča brata Johna, sestre: Marijo Flek, Maro Plauvec in Ano Kočevar. je član društva sv. Janeza tnika, št. 71 JSKJ in SND St. Clair Ave. Pogreb se bo il iz pogrebnega zavoda Au- F. Svetek, 478 E. 152nd Čas pogreba bo naznanjen ri.

Joseph Hočevar

Včeraj popoldne je po kratki lezni preminil Joseph Hoče, stanujoč na 13728 Alvin e., star 39 let. Rojen je bil v evelandu, kjer zapušča žalu o soprogo Mary, tri sinove eno hčer. Tukaj zapušča tustarše Joseph in Mary Hoar, 7806 Donald Ave., štiri te: Rudolfa, Franka, Tony Edwarda ter več drugih sodnikov. Truplo pokojnega bo žalo na mrtvaškem odru v hialosti, 13728 Alvin Ave. Čas greba bo naznanjen jutri. j počiva v miru, preostalim e sožalje.

Pomagal bo seliti

oznani slovenski "mufar," r. John Oblak, je dobil zdaj počnika ,ki mu bo pomagal pri itvi in pri vozarenju veselih nikarjev. Se reče, morda bo rat vozil na piknike že z aeronom, ko bo ta njegov pomok dorasel, ker je bil šele te dni jen. Mati in dete se dobro potita doma, 1126 E. 61. St. Naestitke!

ather Bombach odpotoval

Včeraj je odpotoval župnik sv. Kristini, Rev. A. Bomch na potrebni oddih v New ork. Tam se bo ustavil pri ojih sorodnikih in znancih. limo mu na pot vse najboljše.

Španski minister notranjih zadev je prišel v Berlin, kar bo najbrže imelo velik pomen za Španijo

Berlin. — Ramon Serrano Suner, svak diktatorja Franca in načelnik španskih falangistov ali fašistov in notranji minister španske republike, je dospel v Berlin, kjer se bo posvetoval s Hitlerjem. Med diplomati je mnenje, da se bo Španija sporazumela z rimsko-berlinsko osjo.

Da kuhajo nekaj posebnega je znamenje to, da sta sprejela španskega ministra na kolodvoru nemški zunanji minister von Ribbentrop in laški poslanik. Znano je, da Hitler in Mussolini pritiskata na generala Franca, da dovoli nemškim in italijanskim četam prehod čez špansko ozemlje, da napadejo trdnjavo Gibraltar. Fašistična stranka je s tem zadovoljna, toda general Franco se temu upira.

Minister Suner se je izjavil: "Nihče se ne sme čuditi, če Španija v tej uri išče družbe ljudi, ki so bili žrtve iste krivice, kot je bila Španija."

Češki katoličani protestirajo, ker Willkie vpleta usodo Češke v kampanjsko propagando

Cleveland, O. — Narodna zveza čeških katoličanov ostro protestira na izjavo republikanskega kandidata Willkiea, da je predsednik Roosevelt pomagal pri znanem monakovskem paktu, v katerem je bila prodana Čeho-Slovaška republika. Msgr. Zlamal je obelodanil resolucijo, ki jo je sestavil odbor te zveze, ki so jo poslali predsedniku Rooseveltu in kandidatu Willkieu. Več drugih čeških organizacij se pripravlja, da odpošlje slične resolucije.

V tej resoluciji katoliški Čehi protestirajo, da bi se izrabljalo tragično usodo Čeho-Slovaške kot orožje v sedanji predsedniški kampanji.

"Mi vemo," pravi resolucija, "da se je izvršilo razkosanje in okupacija Čeho-Slovaške radi tega, ker so imele vodilne demokratske sile v Evropi napačno mnenje o nacijskem režimu. Sedanja vojna in strašno gorje, ki ga občutijo danes one same, je dokaz, da so bile pri monakovskem paktu iskrene, toda slepe. Vemo tudi, da predsednik Roosevelt ni mogel posredovati pri evropskem konfliktu, kot načelnik naroda, ki ni hotel stopiti v Ligo narodov.

"Ker je imel predsednik Roosevelt pred očmi svojo poglavitno dolžnost, to je dobrobit Zed. držav, ni mogel porabiti svojega vpliva drugače kot na edin način, ki ga je mogel napraviti.

"Kot Amerikanci čeho-slovaškega rodu si štejemo v čast, da moremo podpirati našega predsednika pri vseh njegovih korakih, ki jih je podvzel v sedanji vojni, od katerih upamo, da bo Čeho-Slovaška in druge podjarmljene dežele vstale svobodne in demokratske."

Willkie apelira na južne države, naj opustijo demokratsko tradicijo, kot je Roosevelt napravil glede tretjega termina

Amarillo, Texas, 17. sept. — Kandidat Wendell L. Willkie je apeliral na demokratski jug, ki je znan po svoji tradiciji, da je solidno demokratski, naj to svojo tradicijo zavrže, kakor je zavrgel Roosevelt tradicijo tretjega termina.

Willkie, ki je danes govoril v tej demokratski državi, ki je volila v vsej svoji zgodovini samo enkrat republikansko, je rekel, da če bodo južne države ostale pri svoji tradiciji in volile demokratsko, bodo pa pogazile s tem drugo, 160 let staro tradicijo, ki pravi, da ni noben predsednik toliko vreden, da bi bil več kot dvakrat predsednik Zed. držav.

"Vi, narod v južnih državah, imate pred seboj dve tradiciji, katerih ena bo pogažena pri novembrskih volitvah. Razsoditi pa morate sami, katera se vam zdi bolj dragocena. Edina razlika med to našo demokracijo, ki je edina nedotaknjena demokracija na svetu in diktatorstvom je, če ostane v uradu ena in ista oseba." Willkie je pokazal na Rusijo, Nemčijo in Italijo, kjer imajo vedno istega človeka na čelu vlade. Tudi te diktatorske države imajo "nenadomestljivega" moža in kje je njih demokracija?" je vprašal Willkie.

"Narodi, ki so izgubili svojo svobodo, so jo izgubili zato, ker so sledili enemu človeku, ki je rekel, da je nenadomestljiv.

Willkie je rekel, da ima vsak največ spoštovanje do predsednika Roosevelta, toda tisti njegov "možganski trust," ki je okrog njega, so tisti molji, ki jih je treba odstraniti.

Romunska je zaprla baptistovske cerkve

Bucharest. — Glavni stan ameriške baptistovske veroizpovedi naznanja, da je vlada ukazala zapreti vse baptistovske cerkve ,razen ene v tem glavnem mestu, ki je največja. Enako se poroča tudi iz drugih romunskih mest. Romunska baptistovska zveza je poslala generalu Antonescu apel, da naj prekliče ta ukaz, toda ni dobila še odgovora.

Za nedeljo popoldne

Tiste vesele prireditve, ki so bile včasih ob petkih zvečer v šolski dvorani sv. Kristine, bodo zopet na vrsti. Toda ne več ob petkih, ampak ob nedeljah popoldne, tudi v šolski dvorani. Če bo povoljna udeležba, se bo s temi prireditvami nadaljevalo redno vsako nedeljo popoldne. Zdaj na jesen in pozimi bo prav kot nalašč za take zabavne prireditve. Torej v nedeljo 22. septembra pridite v šolsko dvorano sv. Kristine in dobro vam bo.

Opozarjamo na razprodajo

V obeh prodajalnah Norwood Appliance & Furniture, to je na 6104 St. Clair Ave. in na 819 E. 185. St. se vrši v petek, soboto in pondeljek razprodaja na vsem blagu. Cene bodo tako globoko znižane, da ne dobite boljšega kupa za enako blago nikjer drugje v mestu.

Atentat v Zagrebu

ZAGREB, Jugoslavija, 17. sept.—Grof Bombelec, intimni prijatelj in svetovalec bivšega kralja Aleksandra, je bil danes nevarno ranjen. Ko se je peljal v svojem avtu mimo zagrebškega pokopališča, so streljali nanj neznanci. Grof se zadnje čase ni udejstvoval v politiki.

Feldmaršal Goering je poletel nad London

Berlin. — Nemški feldmaršal Goering se je vrnil s poleta nad London in ukazal, da nemška letalska sila podvoji napade na angleško otočje, zlasti pa na London, dokler se mesto ne bo podalo.

Goering je sam vodil letalo novega tipa v ponočnem poletu nad prestolico Anglije. Na vsaki strani ga je spremljalo po eno bojno letalo. Kot se poroča, se je bil spustil zelo nizko nad London kljub močnemu obstreljavanju protizračnih baterij in si je natančno ogledal vse dele mesta. Goering je bil baje zelo zadovoljen, ko je videl razdejanje, ki so ga dozdaj povzročili njegovi letalci nad Londonom.

Goering je bil v svetovni vojni poveljnik slovitega Richtofen letalskega škadrona, ki se je bil proslavil s svojimi drznimi čini.

Katoliški škof kritizira profesorja Einsteina

Cincinnati, O. — Nadškof McNicholas je danes ostro kritiziral nemškega profesorja Einsteina, ki je zadnji teden pozval verske grupe, "naj zapuste doktrino v osebnega Boga." Škof ni imenoval Einsteina z imenom, ampak ga je označil kot "begunca, ki so ga zapodili iz Evrope in ki se šteje za učenjaka in ki je prav tisti teden, ko je pozval predsednik vse državljane, naj se zbero v svojih cerkvah, svetoval verskim sekcijam, naj nehajo verovati v božjo osebo."

"S tem," je rekel škof, "je ta begunec razžalil našega predsednika, vsakega mislečega Amerikanca in vsakega, ki mu je vera sveta stvar."

Starši naj pošiljajo otroke redno k pevskim vajam

Prosi se starše mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd., da pošiljajo svoje otroke redno vsak četrtek ob petih popoldne na pevsko vajo. Pričeli so se namreč pripravljati za koncert, ki se vrši 17. novembra. Pridejo naj tudi vsi tisti, ki so izostali letošnje počitnice, da se skupaj z drugimi učijo za koncert.

Sina je izročila sodniji

Sodnik Frank J. Lausche je obsodil 33 letnega Josepha Sarlo za nedoločen čas v Mansfield poboljševalnico. Sarlo je kršil postavo proti narkotičnim sredstvom. Zatožila ga je njegova lastna mati.

Poravnana stavka

Med vodstvom tovarne Osborne Mafg. Co. na 5401 Hamilton Ave. in avtno unijo CIO, katere delavci so stavkali od zadnje srede, je prišlo do sporazuma. Tovarna zaposluje 250 delavcev, ki se bodo vrnili na delo.

Na operacijo

Mrs. John Mahne iz 12529 Vashti Ave. je v pondeljek srečno prestala operacijo v Glenville bolnišnici. Želimo ji skorajšnjega okrevanja.

Vihar razkropil Nemcem brodovje

Premier Churchill je povedal v parlamentu, da so Nemci že več dni zbirali svoje brodovje za prevoz vojaštva v Anglijo. – Nemci baje nameravajo zasesti Islandijo, odkoder bi ovirali promet med Anglijo in Ameriko.

London, 17. sept. — Ministrstvo za zrakoplovstvo je danes izdalo objavo, da so angleški poizvedovalni letalci danes zjutraj opazili, da je vihar v Rokavskem prelivu razkropil nemško brodovje. To brodovje je imel Hitler pripravljeno za prevoz vojaštva na angleško otočje. Angleški letalci so neprestano krožili nad morjem in opazovali, kje se bo to brodovje zbralo po viharju. Kot poročajo, so pozno popoldne že izsledili kraje, kjer se to brodovje zdaj nahaja.

To brodovje je prihajalo že več zadnjih dni ob obrežju Holandske, Belgije in Francije. Brodovje šteje več transportnih ladij, bojnih ladij in bark, ki bi se jih porabilo za prevoz vojaštva v Anglijo in Irsko. Angleški letalci so dan za dnem metali bombe v to brodovje, zlasti na ono ob francoskem obrežju, kateremu so prizadeli mnogo škode.

V diplomatskih krogih se je pojavilo mnenje, da namerava Nemčija zasesti otok Islandijo. To sklepajo iz tega, ker zbira Nemčija toliko vojaštva v Norveški. Islandijo so zasedli Angleži takoj potem, ko je Nemčija vzela Dansko. Islandija bi bila zelo važna za nemške podmornice, ki bi od tukaj napadale trgovski promet med Anglijo in Zed. državami.

Poročila zatrjujejo, da šteje nemška armada v Trondheimu, norveškem zapadnem pristanišču, do 100,000 mož. Prej se je računalo, da imajo Nemci tam komaj kakih 20,000 vojakov.

11 DAN NAPADOV NEMŠKIH LETAL

Danes je bil enajsti dan, odkar redno vsak dan dohajajo nemški bombniki nad London. Danes so Nemci ustrahovali zapadno stran Londona, ki se je tresel v svojih temeljih, ko so udarjale nemške bombe. Ulice so polne opeke, desk, tramov, ometa in druge navlake, kar je bilo še včeraj del lepih rezidenc in tovaren. Mnogo trgovin so morali zapreti, tako so poškodovaen. Nekatere, kjer so pobite samo šipe v izložbenih oknih, poslujejo kot navadno.

NEMŠKI TOPOVI BODO DOSEGLI LONDON?

Berlin, 17. sept. — Neka uradna oseba je danes izjavila, da ima Nemčija pripravljene na francoskem obrežju take topove, ki bodo lahko metali krogle prav do Londona, razdalja 90 milj. Če ima Nemčija res take topove, potem prekašajo one iz svetovne vojne, ki so metali krogle 75 milj daleč. Nemci zatrjujejo, da se obstreljavanje Londona s temi topovi že vrši. Na vse to pa pravijo Angleži, da je ta trditev Nemcev zelo debela.

Poročilo vrhovnega poveljstva pravi, da nemški letalci redno napadajo London v pravilnih formacijah, ne glede na vihar, ki je divjal te dni nad Rokavskim prelivom.

ITALIJANI NA POTU PROTI SUEZU

Rim, 17. sept. — Italijansko vrhovno poveljstvo poroča, da so se angleške čete zakopale okrog Marsa Matruh, ki je 70 milj vzhodno od Sidi Barrani. Angleži so očividno namenjeni, da ustavijo prodiranje laških čet iz Libije proti Sueškemu prekopu. Dozdaj se niso Angleži skoro nič ustavljali Italijanom, ki so danes zasedli Sidi Barrani. Prvi odpor bodo napravili šele pri Marsa Matruh, kjer imajo Angleži kakih 100,000 vojakov.

Italijanske čete, ki štejejo kakih 500,000 mož prodirajo pod poveljstvom maršala Grazzianija v treh smereh proti Aleksandriji. Italijani so pri tem prodiranju prvič uporabili takozvane peščene sani, ker v pesku bi se kolesa udirala.

S tem, da so Italijani zasedli mesto Sidi Barrani v Egiptu, so dospeli že 75 milj v egiptovsko ozemlje. Mesto se nahaja ob obrežju in je važno radi dobre pitne vode.

JSKJ JE SPREMENILA SVOJE IME

Anton Baraga, delegat na 16. redni konvenciji JSKJ, ki se je vršila in zaključila v Waukeganu ,Ill., nam sporoča v kratkem nekatere važne točke, sprejete na konvenciji, kot tudi novoizvoljeni glavni odbor, in sicer:

Delegacija je odglasovala z 125 proti 38 glasovom, da se sedanje ime "Jugoslovanska katoliška jednota" spremeni. Novo ime naj izbere, po naročilu zbornice, glavni odbor. V glavnem gre za tem, da se odpravi iz naslova beseda "katoliška."

Konvencija je odločila, da bosta za uradno glasilo poslej dva stalna urednika in sicer eden za slovenski del, eden za angleški del. Uradno glasilo jednote, Nova Doba, bo tiskano še za prihodnja štiri leta v tiskarni Enakopravnosti, Cleveland, O.

V novi glavni odbor so bili izvoljeni sledeči: Janko N. Rogelj iz Clevelanda, predsednik; šest podpredsednikov: Frank Okoren iz Denverja, Paul Oblak iz Center, Pa., Joseph Kovach iz Ely, Minn., Anton Krapenc iz Chicago, Ill., Joseph Sneler iz Pittsburgha, Pa., Mary Predovich iz Butte, Mont.

Glavnim tajnikom je bil ponovno izvoljen Anton Zbašnik. Za pomožnega tajnika Frank Tomsich iz Ely, Minn., nadomestni pomožni tajnik Anton Tauzelj, Krayn, Pa. Gl. blagajnik je ponovno Louis Champa iz Ely, Minn., vrhovni zdravnik dr. F. J. Arch iz Pittsburgha in urednik je isti, Anton Terbovec iz Clevelanda.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: John Kumše iz Loraina, predsednik, ter odborniki: Frank Vranichar, Matt Anzelc, Andrew Milavec, F. J. Kress.

Porotni odbor: Anton Okolish, Frank Mikec, Rose Svetich, Steve Mausar in Ignac Zajc.

Prihodnja konvencija se bo vršila leta 1944 v Rock Springs, Wyoming.

Dr. Korošec je stopil zopet v vlado

Ljubljana. — Dr. Anton Korošec je stopil zopet v vlado in postal prosvetni minister. Kakor do sedaj še vselej zadnjih 35 let, tako je tudi sedaj sprejel dr. Korošec naso težko delo reševanje jugoslovanske države in slovenskega naroda v najtežjih in najbolj kritičnih časih. In kakor vselej dozdaj, tako gleda tudi danes nanj vsa država z zaupanjem.

Ob svojem nastopu je dal dr. Korošec naslednjo izjavo: "Prevzemam prosvetno ministrstvo v resnem času. Naši državi so sicer res prihranjene vojne strahote, vendar jo dosegajo valovi borbe, v katerih se odločuje usoda sveta. Danes gre za vse kulturne in moralne vrednote človečanstva in celo za najvišje človeške dobrine: vero, družino, domovino. Zato moramo biti pripravljeni, da se uspešno upremo vsem eventuelnostim, ki bi utegnile nastopiti v vrtincu dogodkov.

"Varovali, negovali in razvijali bomo jezikovne in narodne tradicije Srbov, Hrvatov in Slovencev, svetinje in običaje vseh priznanih veroizpovedi ter bomo s tem skrbeli, da bodo vse šole in vsi prosvetni zavodi postali čebelnjaki reda in dela in sejalci prosvete in morale resnične narodne kulture in rodoljubja."

Ford zida tovarno za letalske stroje

Dearborn, Mich. — Ford Motor Co. je začela graditi novo $11,000,000 tovarno, v kateri bo izdelovala letalske stroje za vlado Zed. držav. Prvo naročilo je za 4000 takih strojev. Tovarna bo začela obratovati 1. marca. Pripravljena bo, da bo napravila vsako uro po en stroj in obratovala bo 16 ur na dan. Stroji bodo imeli 2000 konjskih sil in bodo imeli 18 cilindrov.

Avstralija kupuje letala v Zed. državah

Melbourne, Avstralija. — Vlada je danes naznanila, da je kupila v Zed. državah enajst zračnih orjakov, ki jo bodo veljali več kot $4,000,000. Ta nova letala bodo nadomestila 20 bojnih letal tipa Sunderland, ki jih je avstralska vlada odstopila Angliji.

Poročilo delegatinje

Članstvo društva Jutranja zvezda št. 137 JSKJ se pozivlje, da se udeleži seje v četrtek 19. septembra, da sliši poročilo delegatinje.

Mesečna seja

V četrtek večer se vrši redna mesečna seja društva Cerkniško jezero št. 59 SDZ v navadnih prostorih. Članstvo se prosi, da se udeleži v polnem številu.

Zadušnica

V petek ob osmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnim Frank Antončičem v spomin 2. obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Ložka Dolina

Nocoj ima društvo Ložka Dolina sejo v navadnih prostorih. Članstvo se prosi, da se v velikem številu udeleži.

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3 00
Za Evropo, celo leto, $7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year
U. S. and Canada, $3 00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier $5.50 per year, $3.00 for 6 months
European subscription, $7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 220 Wed., Sept. 18, 1940

Argumenti v kampanji

Glavno oporo v predsedniški kampanji novo-dealerske stranke bodo iskali v doktrini "nenadomestljivosti." To se pravi, da bo predsednik Roosevelt iskal tretji termin kot vodja dežele v geslu, da je vojna v Evropi tako zagrozila varnost Zed. držav, da je predsednik Roosevelt edini mož, ki more deželo rešiti radi svojega poznanja svetovne politike. Edino njegova izvolitev lahko ohrani naše socialne reforme, ker je samo on mož, ki jih pozna in ima v tem bogate izkušnje in pa ker republikanci ne kažejo dovolj volje podpirati te socialne reforme, ki jih je vpeljal novi deal.

Republikanci bodo skušali v volivni kampanji pobiti do doktrino nenadomestljivosti z dokazi, da Roosevelt ni nenadomestljiv niti v domačih problemih, niti v problemih inozemske politike. Dokazali bodo oziroma skušali bodo dokazati, da so oni bolj zmožni pripraviti deželo proti Hitlerju ter da so oni bolj zmožni vzpostaviti zdravo ekonomijo v deželi. Dalje bodo dokazovali, da republikanska stranka ne bo sabotažirala koristne in pametne reforme, ampak da bodo dobre celo izboljšali in to v splošno korist in ne samo v korist posameznih razredov.

Demokratska stranka oziroma novi dealerji bodo dokazovali, da je Roosevelt nenadomestljiv kot vodja dežele radi tega, ker je bil on, ki je prvi videl nevarnost za deželo in to mnogo prej kot njegovi nasprotniki. Dalje bodo dokazovali, da je bilo zavlačevanje oboroževanja storjeno v kongresu. Odstaviti vodjo dežele v tem času priprave za obrambo bi pomenilo za deželo kaos.

Za in proti bodo glavni kampanjski argumenti in naloga obeh strank bo, da volivce prepričata, katera ima prav. Medtem, ko se bodo demokrati osredotočili v glavnem na obrambo in dokazovali, da je Roosevelt vedno korakal po pravi poti, najsi bo v domači kot inozemski politiki, bodo republikanci napadali novo dealersko politiko in skušali volivce prepričati, da je bil novi deal v mnogih ozirih na napačni poti in da če je videl na obzorju Evrope sedanjo vojno prej kot vsako drugi, ni storil svoje dolžnosti, da bi pravočasno začel pripravljati deželo za obrambo.

Predsednik Roosevelt je že pred štirimi leti verjel, da je vojna v Evropi neizogibna in je skušal od časa do časa to vtisniti tudi v spomin ameriškemu narodu. Ko je imel leta 1937 svoj znani govor v Chicagu, je celo sugestiral, da bi se eventuelne napadalce napravilo neškodljive s tem ,da bi se narodi združili proti njim in se obdali z močnim ekonomskim zidom. To je razdražilo njegove nasprotnike v obeh političnih strankah. Očitali so mu, da bi bila ta poteza nevarna, ker bi izzvala vojno v doglednem času. Tako glasni so bili nasprotniki, da je Roosevelt za nekaj časa opustil to tezo.

Potem je pa Roosevelt odstopil od poti alarmista, kot so mu očitali, da je za vojno in je ubral pot poslanca miru. Pridružil se je onim, ki so skušali preprečiti večje oboroževanje v Evropi in se postavil ob stran onih, ki so nagovarjali Hitlerja, naj sprejme ponudbo, prinešeno mu v Monakovem leta 1938 brez prelivanja krvi, mesto da bi skušal z orožjem doseči svoje zahteve.

Lansko leto v zgodnjem poletju je Roosevelt zahteval od kongresa, da odpravi prepoved na izvoz orožja vojskujočim državam. Toda kongres se je razšel brez kake akcije. Roosevelt je pa poklical kongres nazaj v septembru in kongres mu je ugodil v toliko, da se prodaja orožje in municija onim, ki pridejo sami ponj in plačajo zanj, predno ga odpeljejo. S tem je ugodil asmo eni bojujočih strank, to je Angliji in Franciji, ki sta imeli oblast na morju.

Od tega časa je Roosevelt videl rešitev Zed. držav samo v pomoči Angliji in Franciji in po padcu zadnje, pomoč Angliji. V istem času se je obrnil tudi na republike Latinske in Južne Amerike ter jim dokazoval skrajno potrebo zveze za obrambo zapadne hemisfere ter razglasil, da spada v Monroevo doktrino (obramba ameriškega obrežja) tudi Kanada.

Tako bo imel Roosevelt v kampanji ta fakta za svojo obrambo. Dokazoval bo, da ni njegova krivda, če so mu nasprotovali politični sovražniki ter se radi tega ni dežele pravočasno ali bolj zgodaj pripravilo za obrambo.

Njegovi nasprotniki mu bodo pa dokazovali, da če je vedel, kot pravi da je, o vojni v Evropi, zakaj ni pripravil dežele v obrambo. Na primer kar se tiče gradnje dveh bojnih mornaric. Če je že pred štirimi leti videl nevarnost za našo deželo, zakaj je šele pred par tedni vprašal kongres za gradnjo dveh bojnih mornaric, eno za Atlantik, eno za Pacifik. To je pa začel šele priporočati, ko je padla Francija. Torej le ni bil tako dobro poučen o situaciji v Evropi, če ni prej videl poraza Francije, ko pa pravi, da je tako dobro poznal položaj v Evropi.

Močan argument bodo imeli republikanci tudi v tem, ker je predsednik Roosevelt še v začetku poletja izrazil upanje, da se bo kongres razšel še v juniju, ker ne vidi v poletju nobenega dela zanj. Če bi bil kongres ubogal predsednika, bi bila obramba dežele zelo zavlečena. Kot vemo, je kongres že potem odobril pet bilijonov dolarjev za obrambo in tudi sprejel predlog za obvezno vojaško službo. Če je Roosevelt uvidel potrebo obvezne vojaške vežbe in denar za novo vojaštvo, potem bi ne bil smel reči, da poletno zasedanje kongresa ni potrebno.

Tako bomo slišali v tej kampanji obe plati zvona in pameten volivec in volivka bosta poslušala obe strani in sama razsodila, kako bosta volila.

BESEDA IZ NARODA

Rojakom na clev. hribu

Cenjeni rojaki na clevelandskem hribu in naši sosedje v Garfield Heights! Prosim vas, da ne zavržete mojega vabila in prošnje in posetite nas na dan 22. septembra in pokažite s tem, da nas v resnici ljubite kot svoje sosede. Saj smo tudi vsi eni in isti, kar poglejmo k našim društvom na primer: Naš dom št. 50 SDZ, dr. Tabor št. 139 SNPJ, ali k podružnicam Slovenske ženske zveze. To je vse naše!

Pokažimo tudi drugim narodom, da smo tudi na clevelandskem hribu združeni in da delujemo v slogi za skupno in dobro stvar. Posebno pa apeliram na članice Slovenske ženske zveze, ki je skoro najbolj močna v Ameriki in skoro bi rekel najdelavnejša na društvenem polju. Saj vem, da tudi France in Jaka tako mislita.

Neko nedeljo popoldne sem bil zmenjen, da grem malo balincat, pa sem nenadoma dobil ob moje Johane povelje, da se bomo nekam peljali. To me je tako iznenadilo kot bi me bila strela zadela. Kaj naj naredim, če ji ne ugodim, sem si misli in sem se tudi bal, da bo potem ves teden kuhala rivec. Gotov sem bil, da bi me zvečer vprašala kaj hočem za "lunch" in če bi ji rekel naj mi da malo prešuta, bi mi gotovo kupila kislih jezikov, ker ve da jih ne maram. Prav tako bi mi gotovo napravila tudi za večerjo kaj takega, kar ve, da ne maram. Torej nikakor mi ni kazalo, da bi se ji bil zameril. Zato svetujem vsem možičkom, da svoje boljše polovice lepo ubogamo in poslušamo, če hočemo, da nam bodo pripravile kaj dobrega za pod zobe.

Če misliš katerega moškega kam povabit, nikar ne izprašuj njega, ampak se vselej zmeni z njegovo boljšo polovico, pa bo vse prav. Nikdar ne bo zato v hiši prepira. To je meni prav dobro znano in tudi vem kako se doseže uspeh na društvenem polju. Saj to moramo sami priznati, da je resnica. Zato prav prijazno vabim podružnico št. 47 Slovenske ženske zveze, da nam tudi ve pomagate pri našem društvenem udejstvovanju, saj imamo vsi enake namene, samo to je razlika, da ve ne sprejemate "dedcev" v vaše društvo.

Še enkrat prav prijazno vabim vsa dekleta, da pridete v nedeljo v našo družbo, boste vsaj videle kakšni fejst fantje smo Taborčani. Pripravljeni smo, da vam bomo postregli z vsemi dobrotami tega sveta in tudi vaše priljubljene pijače "kofetka" ne bo manjkalo, zato bodo skrbele vaše sestre Mrs. Cergol, Mrs. Mahne, Mrs. Magdalenc, Mrs. Rožanc in še druge, saj veste, da si ne morem zapomniti vseh imen.

Člani našega društva, nikar se ne bojte, da bomo sami na naši proslavi. Prepričan sem, da bodo naša dobra dela priznana na tej proslavi, ker je vsem znano , da smo vseh 30 let ohranili dobro srce do svojega bližnjega in tako bomo ostali do groba. Končno pa vabim vse cenjene rojake iz naše okolice in širnega Clevelanda, da se v velikem številu udeležite te naše proslave, ki se vrši v nedeljo 22. septembra popoldne in zvečer v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. Pozdravljeni in na svidenje,

France s hriba

Moje čestitke

V Ameriški Domovini sem čital od četrtka dopis č. g. Rev. Matija Jagra novega župnika v Barbertonu. To je bil pa tudi prvi tak dopis, ki mi je dal priliko, da se pridružim čestitkam. Njemu in ostalim Barbertonskim faranom.

Čestitke naj veljajo vsem! V prvi vrsti č. g. župniku, ki se je lotil dela za oživljenje med farani za večji napredek in za zboljšanje cerkvene ustanove v prijazni barbertonski naselbini.

Oglasil bi se bil že poprej, toda, ne bi bilo umestno. Po odhodu č. g. Rev. Jagra je bilo v naselbini tukaj precej prerekanja, nekateri so hoteli, da se Rev. Jagra potom višje cerkvene oblasti zaprosi nazaj radi njegove izredne aktivnosti tu v fari toliko let. S takimi stvarmi je najbolje, da se farani ne pečajo, to je zadeva škofova, kateremu je vse dobro znano, kje in kam naj pošlje svoje duhovnike.

Če bi se bile začele kakšne take akcije bi se stvar med farani razvnela in lahko spremenila v sovraštvo drug napram drugemu. Duhovnike moramo vse spoštovati in škofu biti podrejeni kar določijo. Vsi pa moramo priznati velike zasluge preč. g. Rev. M. Jagru za izredna dela pri fari sv. Vida toliko let. Tudi vemo, da bi bil še potreben, potreben je bil pa tudi za naselbino, kamor je odpotoval za župnika, to se bo samo izkazalo z njegovim sodelovanjem v nekaj letih.

Faranom pa čestitam na tem, da so se z njim roka v roki oprijeli za delo napredka v fari. V tem iz srca čestitam! V ta namen naj navedem par vrstic v razlog.

Ob prihodu vašega novega župnika bo marsikaj novega, kar ni bilo do sedaj. On, ki je sam vajen neprenehoma delati, bo to tudi od vas faranov pričakoval, da bi znjim delali. Svetoval vam bo in povedal kaj je treba zboljšati. Vse take stvari bodo stale nekaj žrtev.

Mi ljudje smo navajeni ali razvajeni s slabimi navadami. Mi radi godrnjamo in tožimo, posebno kadar je treba nekaj žrtvovati. Poglejmo kako je znami vselej, kadar nam mestna vlada naloži davke, kako mrmramo in se jezimo, toda, denar je moral od nekod priti, žalibog, da večkrat tudi iskoristijo denar v nepravilen namen. Ko pa vendar za davčni denar nam izboljšajo naprave in nam preskrbijo večje udobnosti, da nam je res v korist, pa radi pozabimo na izdatke in pravimo, da je bilo prav da se je to in ono izboljšalo.

Cerkveni davek, ki je prostovoljen in katerega smo vseeno dolžni rade volje odplačevati, se sicer razločuje od davka svetnih obligacij od naše vrednosti. Vendar je pa ta davek za nas velike vrednosti in sicer najbolj častna investicija od vseh drugih kar izdajamo v katerikoli namen.

Rev. Jager bo sedaj vaš duhovni in svetni gospodar, vsaj dober svetovalec. Ako ga boste poslušali in z njim sodelovali, boste dosegli velike uspehe, ki vam bodo v čast in ponos. Duhovnik, kot župnik v fari, je tam za farane več kot za sebe. Njegova dolžnost je da gospodari, da v fari ohrani red. Poleg prve njegove dolžnosti, ki je duhovna, je gospodar tudi vsega kar se tiče izboljšanja lastnine vseh faranov s cerkvenimi poslopji. Ako boste z njim sodelovali v skupnosti, boste imeli velike uspehe, katerih se bomo z vami veselili tudi vsi drugi katoličani.

Mi vas smatramo za srečne, da ste dobili tako zmožnega duhovnika. Da mi boste Barbertončani oprostili za moje mogoče neopravičene sodbe sem v več prilikah rekel takole: "Father Jager je predober govornik za malo naselbino." To sem mislil seveda iz tega razloga, ker je malo duhovnov tako navdušenih govornikov in zopet drugače delavnih za verski živelj tudi socialno.

Ker pa ne vemo zakaj, da je bil Father Jager prestavljen ravno v Barberton, se s to odločitvijo škofa strinjamo. Prav gotovo bi bili Barbertončani zelo, zelo užaljeni, da se jim bi že obljubljen duhovnik odrekel in odvzel, kakor se je hotelo. S tem bi zgubili veselje do cerkve in do duhovnikov. Iz tega razloga mislim, da je bilo najbolje pristati na škofov odlok.

Farani v Barbertonu imate sedaj z novim župnikom vso priliko pokazati svoje zanimanje za cerkveni napredek. S tem, kar boste storili v ta namen, bo štelo vam stokrat v kredit. Kar storite za cerkev svoje fare, ste gotovo storili za vso naselbino. Naselbina brez cerkve je mrtva. Naselbina, v kateri bo cerkev napredovala, bo tudi sama napredovala. Denar, katerega investirate v eno ali drugo cerkveno napravo vam bo v največji dobiček in v veselje v poznejših letih, ko boste gledali nazaj v preteklost. Izboljšanja, ki bodo narejena potom vašega duhovnika pri cerkvenih napravah, bodo uživali vaši potomci spominjajoč se na vas s hvaležnostjo v srcu. Dočim izdajamo mnogo denarja za druge brezpomembne naprave, od katerih nimamo ničesar pričakovati na kakšnih obrestih, ne v gmotnem in ne v duhovnem oziru, bomo imeli od žrtev za cerkev zasluženje v večnosti.

Moje čestitke vsem, župniku Rev. M. Jagru in faranom. Bog Vas živi!

Anton Grdina.

o

Padalo poznano pred 380 leti

Prvi uspeli poskus s padalom pred 380 leti. Prav malo je znano, da se je prvi uspeli poskus odskoka s padalom zgodil pred 380 leti, to je l. 1560. Takrat je bogati ruski veleposestnik Lupatov sporočil caru Ivanu Groznemu, da je njegov hlapec Nikita izumil pripravo, s katero lahko skače z najvišjih stolpov, ne da bi se pri tem poškodoval. Car je takoj odredil javno predvajanje, takšnih skokov in je k prireditvi, ki naj bi se izvršila v Moskvi pred neko cerkvijo, povabil najodličnejše predstavnike tujih držav. Hlapec Nikita je splezal na stolp. Na znamenje fanfare je razprostrl dvojico velikih kril in planil v globino. Iz tisočglave množice se je dvignil krik groze, toda Nikita je pristal zdrav na cesti. Car je pa menil, da mora biti človek, ki skače s cerkvenih stolpov, ne da bi si zlomil tilnik, s hudičem v zvezi in je zapovedal, naj Nikito takoj usmrtijo, kar se je s hitrostjo, ki je veljala za takšne reči v dobi Ivana Groznega, tudi zgodilo. Ko je angleški poslanik, ki je očitno verjel bolj v Nikitovo iznajdljivost kakor v njegove zveze s hudičem, izrazil željo, da bi peruti kupil mu jih je car obljubil v dar. Potem pa se je premislil in je dal krila naslednjega dne po maši javno sežgati. Tako se je končal uspeli poskus s padalom.

o

—Sladkorna pesa vsebuje 14 do 20% sladkorja. Ko so začeli pridelovati sladkor iz pese, so ga dobili iz nje: do 3%. Leta 1840. so dobili na 100 kg pese 5.75 kg sladkorja, sedaj pa od iste količine pese 13 kilogramov sladkorja.

Za pouk in izobrazbo

Piše
LOVRENC SUHADOLNIK

DOBER NASVET

Članek št. 40

(Nadaljevanje.)

Po poročilih iz Washingtona vidimo, da lastuje katoliška cerkev v Ameriki za krog $18,000,000 vrednosti v poslopjih in zemljiščih. Torej tudi tukaj v Ameriki imamo katoliške šole, da je vsaka država lahko ponosna nanje, ker so v resnici ponos deželi. Ponosni so na to tudi oni ameriški državljani, ki nimajo z vero popolnoma nič opraviti. Skoraj v vsaki škofiji so katoliške višje šole in univerze. Tako, da nimajo naši mladi ljudje nobenega vzroka izogibati se jih, ker so jim dane vse priložnosti, da lahko študirajo na omenjenih šolah.

Iz brezbožne šole pridejo brezbožni državljani. Starši pa si nato pulijo lase, ker ne morejo razumeti, zakaj njih sin dela drugače kot morejo oni s svojo pametjo razumeti.

Kadar postavljamo nov dom, bomo gotovo najprej postavili dober in močan temelj, da bo lahko hiša stala v pravi poziciji, poleg tega pa je potrebno še več drugih stvari, da bo hiša, ko bo dodelana, tudi res v najboljšem stanu. Če je dom dobro narejen se ni treba bati viharjev in drugih vremenskih neprilik.

Ravno tako pa je tudi mlad fant, ki se približuje moški dobi in treba je, da bo pripravljen stopiti v borbo vsakdanjega življenja. Pripraviti ga je treba, da bo v stanu premagati vse skušnjave, ki prihajajo od že sprijenih ljudi, katerih namen in želja je svojemu bližnjemu škoditi in nič drugega.

Na tisoče mladih fantov in deklet zapusti očetov dom z dobrim namenom, če pa niso dobro tudi versko pripravljeni in poučeni, tedaj gotovo padejo ob prvi priložnosti, ki se jim ponudi. Takih priložnosti je vse polno pa naj bo to v višji šoli ali pa na univerzi.

Nikakor ne smemo misliti, da vsak, ki je visoko naobražen, da tudi poseduje vse one čednosti, ki bi jih oče in mati pričakovala, kajti nekateri taki izobraženci so še veliko slabši, ko dovršijo svoje študije kakor pa tedaj, ko so pričeli s študijami. Kaj je temu vzrok? Poglejmo malo na različne strani in vem, da se boste strinjali z menoj.

Največkrat je vzrok, ker mogoče sin ali hčer nista imela take prilike, da bi si bila izbrala predmete, ki bi jih v resnici zanimali, zato jima tudi ni bila velika briga, da bi jih bila res z dobrim uspehom izvršila. Mogoče je pa tudi, da je ta ali oni zašel na slaba pota in zato ne dela tako kakor bi oče in mati pričakovala. Toda nikdar pa ne smemo soditi prezgodaj, ker nikdar ne vemo kaj neki ima bodočnost v zalogi za takega učenca.

Vprašanje pa nastane, če mogoče čakamo predolgo, da bi bilo mogoče prepozno za učenca in bi se pomota ne mogla več popraviti. Zato je, kakor sem že poudarjal, sveta dolžnost staršev, da po svojih najboljših močeh pomagajo sinu ali hčeri pri izbiri predmetov, katerih se bo učenec res z vso vnemo oprijel.

Če ima hčer ali sin dobro versko podlago iz domače hiše, tedaj se ni treba bati, da bi kar tako hitro zašel na kriva pota in da bi lahkomiselno zapravljal svoj dragoceni čas. Starši naj ob vsaki priliki skrbe, da porabijo vsako najmanjšo priliko ,da pomagajo svojemu sinu ali hčeri z dobrim nasvetom za dosego cilja, katerega si j
stavil.

(Dalje prihodnjič.)

o

—Dva groba. V Ravna
Cerknom je umrl, star š
let, tamošnji posestnik
Drolc. Bil je skrben oče i
den, podjeten gospodar,
čno je sodeloval pri usta
vi mlekarne, sezidal je m
se vneto trudil za podvig
domačije. Njegova smrt
žka izguba. Sin Franček
ste dni delal izpit za gim
v Gorici. Ko se je z dobr
pehom vrnil domov, je
očeta mrtvega. — V Iva
gradu pri Komnu je po
šem bolehanju mirno izdi
Alojzij Dugulin, star 70 l
zadnjih let je rajnki v
Trstu dobro znano pekar
slaščičarno. S podjetnim
lom in z varčnostjo si je
ril lep dom. Ko se je u
iz svojega podjetja, je
največ v Gorici, umret je
v svojo rodno vas, ki jo
zaveden Kraševec iskren
bil.

Če verjamete al' pa ne

Prisiljena ženite

(Nadaljevanje)

"Da bom v štirinajsti
gospodinja pri Grčarje
— je kot pribito."

"Tri sto vragov, vso G
vo kmetijo bi dal, če bi
to doseči; toda jaz nima
bene moči nad Tadejem.

"V Tadeja nisem prav
telebana in če bi ti resn
s svojimi besedami, bi b
di še druga pot."

"Kakšna?"

"Matej ni nič slabši k
dej."

"Kako misliš to?"

"To boš pač razumel;
daj sem radovedna, če
pribito, kar hočeš za g

"Tri sto kosmatih me
ti meniš, naj bi te vzel
no? Pa kaj bi me mara

"Stokrat raje kot . . .
deja."

"Dobro, potem se p
midva, ker mora biti k
to, kar rečem, da je prib

"In midva se tudi v
je trdila svojo Lesjako
ška; "kajne, Tadej, d
biti slabši kot Matej?
si ti kdaj rekel, je tud
to."

"Da, pribito," je o
Tadej junaško.

In tako je imel vsako
obeh samotarskih, sam
tov svojo nevesto, ne da
vedela, kako sta prišla
ga. Po daljšem razm
sem in tja, sta se odlo
veliko premoženje
Matej je tudi obljubil,
da prihodnje leto za Ta
vo hišo, kamor se bo ta
Urško preselil. Začasno
lahko oba para poročila
ro hišo.

Vse je sedaj poteklo
vito naglo. V teku de
sta že sedeli Urška in
kot ponosni gospodinj
spoštovani zakonski že
teja in Tadeja pri Grčar
ši.

Tako sta torej dve k
li tri glave. Najbolj je
veda proti glavi starega
rja, ki je ležal sicer v
pa bi se vsekakor v njem
če bi zvedel, da sta oba
zadela nase zakonski ja
da je tako velika, lepa G
va kmetija razpadla v
la. In da je šlo to pot
meljito proti očetove
nu, nad tem je občuti
tajno veselje.

V ostalem je bil Matej
tudi Tadej v zakonskem
nad vse srečen. Eden
svojo ženo bolj kot d
včasih je prišlo celo do p
kajti vsakdo je trdil, da
gova zakonska polovica

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Prav tako naglo sem mu iz[illegible]rl samokres iz pasu, skočil na noge, pomeril na "prave westmane" in zagrmel:

"Tole je dokaz, da sem res Old Shatterhand! Napadli ste me. Takoj odložite orožje, sicer streljam! Proč s samokresi in puškami! Tudi jaz mislim čisto zares!"

Pometali so orožje od sebe, plašni in nemi.

"Sedite tjale h grobu poglavarjeve hčerke! Brž! Brž!"

Ubogali so. Poslal sem jih k bolj oddaljenemu grobu Nšo[illegible]e, da bi ne mogli tako lahko do svojega orožja.

"Takole —! Sedite mirno in ne genite se! Nič se vam ne bo zgodilo. Santer vas je prevaril in zaenkrat še niste nič zagrešili. Toda če bi poskusili pobegniti, ali če se ganete, je po vas!"

"Strašno —! Grozno —!" je rekel Gates in je drgnil ude. "Čisto tako je bilo, kot da bi noga letela po zraku —! Zdi se mi, da sem si polomil različne kosti!"

"Ste si čisto sami krivi! Samo glejte, da se vam še hujše ne bo godilo —! Kje ste dobili jermene?"

"Od Santerja."

"Jih ima še več?"

"Yes!"

"Sem z njimi!"

Dal mi je jermene in zvezal sem Santerju noge in roke, te seveda na hrbtu. In potem sem stopil k "westmanom."

"Takole —! Vaš "gentleman" je oskrbljen! Ali naj vas tudi zvežem?"

"Hvala, sir!" je pravil Gates. "Dovolj imam čisto dovolj! Bom sedel tule, tiho in mirno, kakor dolgo hočete!"

"In le za vas bo dobro! Kajti nobene šale ne razumem, kakor ste videli!"

"Hvala lepa vobče za vsako šalo! Pa smo mislili, da ste trapper —!"

"In niste se preveč zmotili! Pravi trapper ni tak siromak, kakor ste o njem sodili. Zdi se, da vobče ne veste, kaj in kak človek da mora biti trapper! Kako pa je z vašim lovom? Ste kaj prinesli?"

"Dlake ne!"

"Pa ste taki imenitni lovci! Tamle si poglejte tistile dve kokoši, tisti sem prinesel jaz. Ako bodete pridni, jih smete speči in tudi svoj delež dobite. Spoznali bodete, upam, prav kmalu, da je Santer čisto drugačen človek, nego ste mislili. Nikak gentleman ni, lopov je, ki ga ni večjega pod solncem. [illegible]uli ga bodete, zavest se mu vrača, se zdi."

Santer se je zgenil, odprl je oči. Pogledal je po nas. Stal sem pred njim in si zapenjal pas, videl je tovariše, ki so razoroženi sedeli pri grobu. Prestrašen je vzkliknil:

"Kaj je to —? Zvezan — zvezan sem —?"

"Da, zvezani ste!" sem mu pokimal. "Položaj se je čisto mirno spremenil meni v prid. Upam, da se radi tega ne bodete preveč vznemirjali!"

"Pes —!" je škrtal ves besen.

"Tiho —! Ne poslabšajte si položaj!"

"Vrag te vzemi, lopov!"

"Še enkrat vas svarim! In govorite vljudno, vam ne bo nič škodovalo! Prej sem mirno prenesel, da ste me tikali, sedaj pa ne bom več. Torej bodite vljudni, sicer vas vljudnosti naučim!"

Skrbeče je pogledal po tovariših.

"Ste morebiti kaj izblebetali —?"

"Nič!" je odgovoril Gates.

"Bi vam tudi ne svetoval!"

Sumljivo sem pogledal po njem.

"O čem govorite? Česa bi ne bili smeli izblebetati?"

"Nič!" je odgovoril Santer. Na obrazu sem mu videl, da mi nekaj skriva.

"Oho —! Na dan z besedo, sicer vam odprem usta! Torej o čem bi ne bili smeli govoriti?"

"O zlatu," je odgovoril obotavljaje se.

"Zakaj bi ne bili smeli govoriti o zlatu?"

"Kje da leži po mojem mnenju. Govorili smo o tem prejle, ko smo se sešli, pa sem se bal, da so vam izblebetali, medtem ko sem ležal nezavesten."

"Je res?" sem vprašal Gatesa.

"Da."

"Res ni mislil drugega?"

"Ne!"

"Govorite odkritosrčno! Opozarjam vas, da bo laž in zahrbnost le vam v škodo, ne pa meni!"

Obotavljal se je pa povedal z glasom, ki bi naj bil odkritosrčen:

"Verjemite, sir, da govorim resnico! Zlato je mislil, nič drugega!"

Nekaj je bilo v njegovih očeh in v njegovem glasu, kar mi ni ugajalo. Santer in njegovi ljudje niso govorili o zlatu, ko so se srečali —. Pa o čem so govorili —?

Santer je pravil, da se je srečal s Kiowami. Ali so Kiowe bili še morebiti v bližini —?

"Ne verjamem vam!" sem rekel. "Niste odkritosrčni in v vašem obrazu berem zahrbtnost! Pa zaman se trudite, ne bo vam uspelo, da bi me prevarili!

Še enkrat, Mr. Gates, povejte resnico! Ali je morebiti Santer o Kiowah govoril z vami spodaj v dolini?"

"Da. Tudi o Kiowah je govoril."

Topot sem mu videl na obrazu, da govori resnico.

"Ali je bil tistikrat sam, ko vas je našel?"

"Da."

"Ali je vobče srečal Kiowe?"

"Da."

"In res zato ni šel k Salt Forku?"

"Ni bil tam."

"Koliko je bilo Kiow?"

"Šestdeset bojevnikov."

"Kdo jih je vodil?"

"Pida, sin poglavarja Tangue."

"Kam so šli?"

"Domov."

"Ne lažete —? Opozarjam vas, da je ravno to vprašanje najvažnejše za mene! Z lažjo bodete le sebi škodovali, ne meni!"

"Ne lažem! Res je tako!" je brez obotavljanja povedal.

Bi mu verjel —? Ali so Kiowe res šli domov —?

Rekel sem mu:

"Čisto kakor hočete, Mr. Gates! Tako bodete spali, kakor si bodete postlali! Če ste me nalagali, bodete še obžalovali!

Glede zlatega zaklada, ki ga iščete na Mugworthu, pa vam tole povem. Zaman ste prišli in zaman bodete iskali! Nič ne bodete našli, ker nič več ni tukaj."

Priznam, da bi se bil moral bolj pobrigati za Kiowe, ki jih je Santer srečal. In morebiti bi se tudi bil, da se niso stvari razvijale nagleje, nego sem vobče pričakoval.

Pobral sem oporoko, jo zavil v dvojno usnje in jo vtaknil v žep.

Gates je navezal na moje zadnje besede in povedal:

"Zdi se, da Santer vendar več ve o tistem zakladu ko vi!"

"Santer ve manj ko nič!"

"Ali veste vi, kje je zlato?"

Dalje prihodnjič

Mary A. Svetek:

Kratek izlet po ameriškem zapadu

(Nadaljevanje)

Naslednje jutro smo bili skoro napol zmrznjeni, kajti toplomer je kazal še zjutraj ob osmih komaj 35 stopinj in prepričana sem, da je bilo še bolj mrzlo ponoči. Toda kakor hitro smo se oblekli, smo takoj odšli ven, da si ogledamo "Old Faithfull" vrelec, ki samo v gotovem času deluje. Bila je skoro devet ura, ko smo opazili, da je pričel postajati bolj živahen, knočno pa je pričel brizgati vodo vedno močneje, da smo se že ozirali proti nebu, da bi videli, kako visoko v zrak meče vodo. Bil je res krasen pogled na to.

Tu smo srečali tudi skupino mladih fantov, ki so tukaj taborili s svojim učiteljem, bili so iz Clevelanda. Sedaj smo bili pa namenjeni v Teton gorovje. Cesta pelje skozi slikovite pokrajine, mimo številnih jezer. Kolikor bližje smo prihajali do Teton parka, toliko bližje smo bili s snegom pokritem vrhu Teton gorovja. Tukaj bi bili lahko ostali kakor dolgo bi bili hoteli, a čas naših počitnic nam ni dovolil, da bi si bili vse ogledali kakor smo si želeli.

Od tu pa smo krenili proti Salt Lake City, Utah. Napravili smo si bili načrt, po katerem bi bili vozili bolj po bližnjici, a to pa ni priporočljivo za človeka, ki ne pozna cest, to je pač priporočljivo doma, kjer so nam vse ceste znane. Komaj smo zavozili po začrtanih cestah, že se nam je dozdevalo, da smo zašli. Nikjer ni bilo človeškega bivališča, da bi bili mogli vsaj povprašati za pot. Dolgočasna cesta vodi skozi gozdove. Proti poldnevu smo bili že vsi lačni in žejni. Tu pa smo srečali truk, na katerem so se vozili fantje, ki so v CCC kempah. To je bil prvi avtomobil, ki smo ga srečali po dolgi vožnji.

Ustavili smo in jih vprašali za pot. Povedali so nam, da naj kar lepo vozimo dalje, da pridemo na glavno cesto. Vprašali smo jih, kako daleč je še do glavne ceste, a so se nam samo smejali in rekli, da naj kar vozimo, dokler ne pridemo na glavno cesto. Pozno zvečer smo prišli do s kamenjem nasute ceste, torej to je bila glavna cesta. Ob tej cesti smo prvič videli človeško bivališče po celodnevni vožnji. Zgledalo je, da so ljudje precej premožni, ker zemlja je izgledala zelo rodovitna. Vsepovsod so podirali stara poslopja in namesto njih postavljali nova. Po precej dolgi vožnji smo zavozili v globoko sotesko, skalne stene so se dvigale visoko na obeh straneh in med njimi pa je vila ozka cesta, poleg katere pa teče šumeča reka.

Videli smo precej ribičev, kajti v tej reki so največ postrvi. Po številu ribičev smo sodili, da moramo biti že v bližini kakega mesta. Še nikdar nismo tako željno pričakovali mesta kakor sedaj in res dospeli smo v mesto Ogden, Utah. Zavozili smo na široko cesto, ki nas je vodila prav v sredino mesta. Tu smo dobili prostor za parkanje avtomobila na glavni cesti mesta, ki je nalašč rezerviran za parkanje turistovskih avtomobilov. Tako smo se počutili kot da nas je sprejelo vse mesto.

Prvo kar nam je bilo na misli, je bilo treba poiskati prostor, kjer bi se dobilo kaj za pod zobe. Kakor nam je bilo svetovano, da naj na potovanju vselej gledamo za znak AAA, smo tudi tu zagledali tako znamenje. Smelo trdim, da se ne boste nikdar kesali, če se na potovanju ustavite v prostorih pod tem naslovom, ker boste izvrstno postreženi. AAA pomeni American Automobile Association. Ti prostori so pod strogim nadzorstvom in njih glavna skrb je, da so vsi gostje točno postreženi.

Vstopili smo. Prijazna strežajka je takoj pristopila in je bila pripravljena, da nam postreže. Na jedilnem listu je bila glavna jed gorska postrv, ker jih do sedaj še nismo bili pokusili, zato smo se odločili, da jih bomo sedaj, ko se nam nudi prilika. Moj sin pa si je zaželel "banana split," ker je bil prepričan, da mu bo bolj teknilo kot pa ribja pečenka. Že si je mislil naročiti, ko mu je oko obstalo na jedilnem listku. Brž pove strežnici kaj želi, a ker ga ni razumela pravilno, zato ji je napisal na listek, ko mu je pa prinesla zaželjeno je bil pa silno razočaran, kajti to ni bil "banana split," kot smo ga vajeni pri nas. Prinesla mu je namreč nekaj v velikem kozarcu, kar je on gledal z velikim začudenjem, da se je celo strežajka ustrašila kaj je narobe, tedaj pa ji on pove kako servirajo "banana split" v naših mestih. Hitro se je obrnila, ker mu je hotela postreči po njegovi želji, a sedaj pa mu je prinesla na velikem krožniku majhno porcijo sladoleda politega s sirupom. Postavila ga je predenj z dobrodušnim nasmehom na licu.

Sedaj je videl, da ne more dobiti zaželjenega, zato se je lotil s precej dolgim obrazom tega sladoleda, kajti bil je gotov, da je zelo prikrajšan. Ko smo odhajali, nas je pri vratih pozdravila lastnica restavracije in s smehom na licu rekla: "Ali je to tisti mali fantek, ki ni mogel doseči visokega kozarca?"

Ko smo bili zopet namenjeni k našemu avtu preko ceste, se je v istem času zaobrnila prometna luč, ki je kazala za nas "Stop," v istem času ko se je zaobrnila luč pa smo slišali tudi žvižg piščalke, a policaja pa ni bilo nikjer. Ogledovali smo skoro 15 minut kje neki stoji policaj, da ga ni videti. Vprašali smu taksi voznika, ki nam je razložil, da prometna luč in piščalka delujeta skupaj, torej ni nobenega policaja v bližini, ki bi dajal znamenja s piščalko.

Ta večer smo prenočili v tem mestu. Naslednjega dne pa smo bili namenjeni v Salt Lake City. Mnogo smo že čitali v zgodovini zapada o njem, a si nismo mogli predstavljati kaj naj pričakujemo v tem mestu in kako lice ima. V resnici smo bili presenečeni, ko smo dospeli do mesta. Tu so se nam odprle široke ceste, kakor že prej v Ogdenu. Mesto napravi na turista kaj prijeten vtis, široke ceste tudi v sredini mesta je nenavaden pojav v ameriških mestih, čistoča prve vrste vse povsod, čista gorska voda šumi po odvodnih kanalih, ki daje mestu zelo hladilno ozračje.

Priporočeno nam je bilo, da kadar bomo v tem mestu, da ne smemo zamuditi prilike in si ogledati Mormon tempelj, ki stoji v sredini mesta. Vse ceste vodeče od tu imajo imena po tem templju in sicer: North Temple, East Temple, itd.

Z velikim zanimanjem smo stopili v velikansko tempeljsko poslopje, ki stoji v sredini krasnih vrtov. Najprej smo šli v zborovalno dvorano, ki je razven poslopja iz hlodov (Log Cabin) še iz časa prvih naseljencev Mormonov. Da boste vedeli kdo so Mormoni, naj vam tu povem kratko njih zgodovino.

Ime Mormoni imajo po svoji veri in so bili sprva naseljeni skoro v vseh krajih vzhoda, a najgosteje so bili naseljeni v državi Illinois. Ker je bilo pri njih v navadi še mnogoženstvo, zato so bili v vednih sporih z drugoverci. To nasprotstvo pa jim je postalo neznosno in zato so se naselili na divjem zapadu, kjer so pričakovali, da bodo imeli mir pred drugoverci.

Iz vseh strani vzhoda so se vile karavane na zapad in sicer spomladi leta 1846. Veliki nemiri in demonstracije proti Mormonom, ki so se dogajale vedno pogosteje v državi Illinois, so jih prisilile, da so se v vedno večjem številu izseljevali na zapad, kjer so upali dobiti kraj, kjer bodo živeli v miru. Z velikimi težavami in napornim potovanjem so prišli v državo Iowa, kjer so ostali eno leto v času vojne z Mehiko, nato pa so nadaljevali pot še dalje na zapad. Na tem preseljevanju so trpeli veliko pomanjkanje, a misel na trpljenje, ki so ga še prestali jih je silila naprej in jim dajala poguma in moči, da so vztrajali na težavni poti. Mnogo jih je na tej poti tudi pomrlo.

Kadar pa jim je trpljenje postalo neznosno, tedaj pa so krog taboriščnih ognjev zapeli "Hosanas." Njih vodnik, Brigham Young, pa se je trudil, da je obdržal dobro razpoloženje med potujočimi in sicer s tem, da jim je slikal in pripovedoval o krajih, kjer bodo lahko v miru in svobodno živeli. S takim pripovedovanjem jih je vzpodbujal, da so vztrajali, kljub temu, da so bili večkrat do smrti izmučeni tekom potovanja. Pripovedoval jim je, da tudi smrt ni najhujše, ker to je le prehod iz tega sveta domov k Bogu. In ker so bili že itak na poti poiskati si dom, torej tudi smrt ni nič hudega, ker le potom nje bodo zadobili mirni in večni dom pri Bogu. S takimi navduševalnimi besedami jih je vzpodbudil, da so nadaljevali pot in da niso omagali.

(Dalje prihodnjič)

IZ PRIMORJA

—Dekanat Devin zopet vzpostavljen. Pred dobri letom je bil dekanat Devin ukinjen; sedež stare spodnje kraške dekanije je bil prenešen v Nabrežino, župnija Devin je bila priključena dekanatu v Tržiču. Kakor smo poročali, je bil za župnika v Devinu pred kratkim imenovan msgr. Della Tolla, ki je svoj čas prišel z nadškofom Margottijem na Goriško in je zadnje čase služboval v Trstu. Sedaj je bil dekanat Devin znova vzpostavljen, za dekana je namesto dekana g. župnika Grbca v Nabrežini, ki je premeščen, imenovan devinski župnik msgr. Della Tolla. S tem je župnija Devin zopet izločena iz dekanije Tržič, kateri ostane pa še nadalje vključena nekdaj devinska župnija Doberdob. Duhovnija Jamlje ostane še naprej pri Devinu, župnija Kostanjevica na Krasu pa se loči od Devina in priključi dekaniji v Mirnu pri Gorici..

— Skrivnosten umor razjasnjen. Zadnje dneve meseca maja je razburjal ves kanalski okraj, zlasti pa duhovnijo v Levpi, grozen dogodek. V neki samotni bajti v bližini Zavrha so našli zadavljeno 78 letno Lucijo Šuligoj, ki je tam stanovala. Nesrečna starka je v mladih letih služila v Egiptu, največ v Kairi. Ko se je postarala, se je vrnila v domače kraje, si postavila skromno kajžo in v njej samotarila. Živela je bolj revno, vendar so jo mnogi smatrali za petično, ker je toliko let delala v tujini. Ko so jo 29. maja našli mrtvo, zadavljeno, je bilo splošno prepričanje, da gre za strašen roparski umor. V tem pravcu se je začela živahna preiskava. Orožniki, katerim se je pridružila tudi goriška policija, so prijeli in zaslišali več sumljivih oseb, vendar zločinca dolgo niso mogli izslediti. Razpredli so svoja vneta poizvedovanja preko domačega okraja tudi na sosedne okoliše. Tako so na Vojskem nad Idrijo iztaknili nekega delavca, ki se imenuje Josip Liuto. Dognali so, da je možakar pri iskanju dela prišel tudi v hišico Lucije Šuligoj in tam jedel, o kakem zločinu pa ni hotel nič vedeti in nič priznati. Po daljših zaslišavanjih je pa končno le povedal, da je ubogo Lucijo ubil, ni pa še povedal, kaj in koliko je pokradel in odnesel. Sedaj se preiskava v tej smeri nadaljuje.

— Za živinorejce. Kmetijsko ministrstvo je izdalo odlok, ki nalaga vsem živinorejcem, da morajo do 30. junija 1941 ohraniti 30 odstotkov žive teže svoje živine — v poštev pridejo samo goveda nad 180 kg težka, ki jo imajo. Ta živina mora ostati na razpolago, da se bodo lahko krile potrebe vojaštva in čivilnega prebivalstva.

Ob priliki najhujšega napada na London so Nemci metali zažigalne bombe, ki so povzročile požare na več krajih mesta. Ob tej priliki je bilo na stotine mrtvih in še več ranjenih. Angleški cenzor ni izdal imena mostu, ki nam ga kaže slika, sodi pa se, da je to Tower Bridge.

MALI OGLASI

Peč naprodaj

Proda se skoro nova peč za gretje. Vprašajte na 7609 Superior Ave. (221)

John Šeme naznanja

Če hočete rabiti mazilo pod imenom

PEDI-HEAL

se dobi pri Florijan Setina,, 975 E. 69th St., Cleveland, O. (222)

Kokoši naprodaj

Lepe in okusne kokoši dobite po nizki ceni pri Frank Leskovicu na Hubard Rd., Madison, O. Zglasite se lahko vsak dan, razen ob petkah ne. (se18-20)

Stanovanje v najem

Oda se stanovanje 6 sob, furnez, kopališče. Da se odrasli družini. Vprašajte po 5. uri zvečer na 7605 Aberdeen Ave., zgorej. (221)

Farma naprodaj

ali pa se zamenja za hišo za 1 ali 2 družini. Obsega 27⅜ akrov; trta, sadno drevje, studenčnnica teče skozi gozd; 7 sob bungalow, skoro nov. Vse udobnosti. Fina voda, z električno sesalko. Plin in elektrika. Eno miljo in pol od Madison, O. Zmerna cena. Vprašajte pri

Strojin's Grill
Madison-On-The Lake, O.
(222)

Moderno stanovanje

se da v najem pošteni družini. Obstoji iz 5 sob zgorej in garaže. Stanovanje je na 18213 East Park Drive. Vprašajte pri družini spodaj. (221)

Fish Fry in špageti

Prijazno ste vabljeni v petek na Fish Fry in v soboto na okusne špageti. Godba bo igrala oba večera.

Strojin's Grill
Hubbard Rd.
Madison-on-the-Lake (222)

KLOBASE

riževe in krvave, prve danes narejene. 6 za 25c dobite jih na 951 E. 69th St. in na 1245 E. 55th St. Se priporočamo

Victor in Josephine Kosic

Naprodaj

Proda se gostilna na dobrem prometnem prostoru, 1188 Norwood Rd. Proda se radi bolezni. Ima ponovljene permite D 1 in D 2. Kdor se zanima, naj se zglasi na zgornjem naslovu za več pojasnila. (221)

Fin mizar

(Cabinet maker) za razna mizarska dela v hiši znotraj, bi rad dobil delo. Računa samo 60 centov na uro. Oglašal bo samo dvakrat. Kdor potrebuje res dobrega in pridnega mizarja za kako delo, naj vpraša za naslov v uradu tega lista. (220)

Lepo stanovanje se odda

V najem se da stanovanje, obstoječe iz 4 sob, in kopališča. Vse moderno urejeno. Nahaja se na 736 E. 93rd St., vpraša se pa na 7215 Myron Ave., telefon ENdicott 1217. (220)

Izredna prilka!

V fari sv. Kristine je naprodaj lepa hiša za eno družino, 6 sob, garaža za dva avtomobila. Cena je samo $4,750. Odprta v nedeljo za ogled. Naslov: 22100 Fuller Ave. Mimo hiše vozi avtobus. Lahko pokličite KEnmore 0818. (x)

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

VENEC

V.

Pomlad je prišla kar čez noč. Malo dni potem, ko je mraz odnehal, je ležala dolina črno rjava pod nalivi. Vode so bučale po pobočjih nizdol, reka je naraščala in ležala kakor svinčeno sivo jezero na dnu doline, z majhnimi plavajočimi gaji na površini in s potuhnjeno bobotajočo brazdo v struji. Na Jorundgaardu je segala voda daleč po poljih. Vendar je bila škoda povsod manjša, kot so se ljudje bali.

Spomladansko delo se je začelo zelo pozno in kmetje so sejali svoje pičlo semensko žito, proseč Boga, naj ga obvaruje do jeseni nočnih zmržali. Kazalo je, da jih bo zdaj uslišal in malo olajšal njih bremena. Junij je prinesel ugodno vreme, poletje se je dobro naredilo, in v ljudeh je vzklilo upanje, da se bodo sledovi slabe letine sčasom zabrisali.

Košnja je bila pri kraju, ko so nekega večera prijezdili štirje možje na Jorundgaard. Bila sta dva gospoda z dvema konjarjema, gospod Munan Baardson in gospod Baard Peterson, gospodar na Hestnaesu.

Ragnfrid in Lavrans sta velela pogrniti mizo v hiši, postelje pa sta dala pripraviti gostoma v kamrici na izbi. Lavrans je gospoda naprosil, naj s svojo zadevo počakata do drugega dne, ko se bosta odpočila od poti.

Med obedom je imel prvo besedo gospod Munan, pogosto je ogovarjal Kristino in kramljal, kakor da sta dobra znanca. Videla je, da to očetu ni bilo všeč. Gospod Munan je bil tršat, rdeč v obraz, grd, zgovoren in nekoliko norčave čudi. Ljudje so ga klicali Munan Štor ali Munan Poskok. Toda navzlic takšni čudi je bil sin gospe Aashilde vendar razumen in sposoben mož, ki mu je krona v več zadevah že poverila poslanstvo in čigar beseda je nekaj veljala v državnem zboru velikašev. Živel je na materinem dednem dvoru v Skogheimskem okrožju, bil je silno bogat in se je bil bogato oženil. Gospa Katrina, njegova žena, je bila čudno grda in je le redko odpirala usta, mož pa je zmerom govoril o nji, kakor bi bila najbolj modra žena, tako da so jo ljudje v šali imenovali gospo Katarino modro in blagoglasno. Po vsem videzu sta se dobro razumela in sta se imela rada, čeprav je bil gospod Munan radi svojega razuzdanega življenja pred poroko in po njej na slabem glasu.

Gospod Baard Peterson je bil lep in postaven starec, čeprav nekoliko trebušen in neokreten. Lasje in brada so mu že malo obledeli, vendar so bili še zmeraj bolj plavi ko beli. Po smrti kralja Magnusa Haakonsona je živel v pokoju na svojih velikih posestvih v Nordmoru. Bil je že drugič vdovec in je imel mnogo otrok, vsi so bili lepi, dobro vzgojeni in so živeli v odličnih razmerah.

Drugega dne so šli Lavrans in njegova gosta na pomenek v gornjo izbo. Lavrans je prosil svojo ženo, naj bi bila zraven, pa ni hotela. "To mora biti povsem v tvojih rokah. Veš, da bo za najino hčer najtežja bridkost, če se stvar podre, priznam pa, da utegne marsikaj govoriti zoper to poroko."

Gospod Munan je Lavransu izročil pismo Erlenda Nikulassona, Erlend je Lavransu predlagal — naj glede vsega stavi svoje pogoje, če mu da hčer Kristino. Erlend sam je bil voljan, dati od nepristranskih mož ceniti svoja posestva in svoje dohodke ter za jutrino pokloniti Kristini lastninsko pravico do tretjine svojega imetka, in sicer poleg njene lastne dote in dediščine, ki ji gre po njenih sorodnikih, za primer, da bi ostala vdova po njem, ne da bi kateri izmed otrok preživel očeta. Nadalje je obetal, da bo smela Kristina povsem samostojno razpolagati s svojim delom premoženja, tako s tistim, kar bo dobila od doma, kakor s tistim, kar bo dobila od njega. Če bi pa Lavrans želel drugačno razdelitev premoženja, ga bo rad poslušal in se po tem ravnal. Za eno samo stvar naj bi se Kristinini sorodniki obvezali: ako bi kedaj prevzeli varuštvo njegovih in njenih otrok, naj bi nikdar ne poskušali ovreči daritve, ki jih je naklonil svojima otrokoma, katera je imel z Elino Ormovo, marveč naj priznajo veljavnost dejstvu, da so te daritve bile izločene iz njegovega premoženja, preden je bil sklenjen zakon s Kristino Lavransovo. Nazadnje se je Erlend ponudil, da priredi ženitovanje z vsem primernim sijajem pri sebi na Husabyju.

Lavrans je povzel besedo in dejal:

"Lepa je ta ponudba. Razumem, da je vašemu sorodniku zelo pri srcu, da se z menoj pogodi. To vidim tudi po tem, ker je vas, gospod Munan, pripravil do tega, da ste že drugič prišli v takšni zadevi k možu, kakor sem jaz, ki zunaj te doline ne velja bog ve kaj, in da si gospod, kakršen ste vi, gospod Baard, nakopal težave tega potovanja, da bi gospoda Munana podprl. Zdaj pa moram pripomniti k Erlendovi ponudbi, da moja hči ni tako vzgojena, da bi sama gospodarila s premoženjem in bogastvom, zakaj zmeraj sem imel namen, zaupati jo možu, kateremu bi mirno izročil dekletovo blaginjo. Ne vem, če je Kristina sposobna, da se ji da takšna oblast, težko pa verjamem, da bi se pri tem dobro počutila. Nežna je in krotke čudi — in eden izmed razlogov, ki sem jih imel v mislih, ko sem se uprl tej možitvi, je bil namreč ta, da je Erlend pri mnogih priložnostih pokazal svojo nerazsodnost. Če bi ona bila gospodovalna, robata in trmoglava ženska, bi bila stvar takoj drugačna."

Gospod Munan se je zakrohotal in dejal:

"Ljubi Lavrans, mar se pritožujete, ker je dekle premalo trmoglavo —?" in gospod Baard je rekel z lahnim nasmeškom:

"Meni se pa dozdeva, da je vaša hči pokazala, da ji volje ne manjka — dve leti je vam navkljub vztrajala ob Erlendu."

Lavrans je dejal:

"To predobro vem, vem pa tudi, kaj govorim. Tiste čase, ko mi je kljubovala, je bilo njej sami hudo, in dolgo se ne bo veselila z možem, če ji ne bo znal zapovedovati."

"To bi pa bila vražja stvar," je rekel gospod Munan. "Potemtakem bi bila vaša hči prav malo podobna vsem ženskam, kar sem jih poznal, zakaj videl nisem niti ene, ki bi ne bila najrajši zapovedovala sama sebi in še svojemu možu povrhu."

Lavrans je skomizgnil z rameni in mu ni dal odgovora.

Tedaj je rekel Baard Peterson:

"Lahko si mislim, Lavrans Bjorgulfson, da vas ta poroka med vašo hčerko in mojim rejencem ne veseli preveč, zlasti odkar se je tako končalo s tisto žensko, ki jo je imel pri sebi. Vedite pa: izkazalo se je, da se je dala ta uboga ženska zapeljati drugemu moškemu, Erlendovemu upravitelju na Husabyju. Erlend je to vedel; ko je ž njo potoval po dolini, ji je ponudil primerno doto, ako bi se oni hotel z njo poročiti."

"Ali za gotovo veste, da je tako?" je vprašal Lavrans, — "Četudi ne vem, ali je radi tega stvar kaj lepša. Trdo bi moralo biti za žensko iz dobrega rodu, vseliti se v dvor ob gospodarjevi, slovo pa vzeti ob hlapčevi roki."

Munan Baardson je posegel vmes:

"Razumem, Lavrans Bjorgulfson, vaš poglavitni pomislek zoper mojega nečaka je ta, da je imel z ženo Sigurda Saksulvsona tisto nezgodo. Zares, to ni bilo lepo. A pomisliti morate, človek božji — fant je živel v isti hiši z mlado in lepo ženo, ona pa je imela starega, hladnega, nesposobnega moža — in noč traja tam gori po pol leta; zdi se mi, da kaj drugega ni bilo pričakovati, razen če bi bil Erlend svetnik. Ne da se tajiti: meniške žilice ni Erlend nikdar imel, ne verjamem pa tudi, da bi bila vaša mlada, lepa hči zadovoljna, če bi ji dali meniha za moža. — Res je, Erlend je neumno ravnal, kesneje pa še slabše. — Vendar se mora ta stvar naposled končati — mi, njegovi sorodniki, smo se potrudili, da bi fantu spet pomagali na noge, žena je mrtva, Erlend pa je poskrbel, kolikor je mogel, za njeno telo in za njeno dušo, sam vladika v Oslu ga je odvezal greha, in zdaj se je vrnil domov, očiščen po Sveti krvi šverinski — mar hočete biti strožji od škofa v Oslu ali od nadškofa ali kdor je že tisti, ki čuva tam spodaj ono dragoceno kri —?

Dragi Lavrans, tako je, čisto življenje je lepa stvar, tega pa odrasel mož resnično ne zmore brez posebne milosti božje. Tako mi svetega Olafa — pomisliti morate, da te milosti niti sveti kralj sam ni imel, preden se mu ni življenje na zemlji nagibalo h koncu — morda je bila božja volja, da je poprej še rodil junaškega fanta kralja Magnusa, ki je odbil poganski napad na severne dežele. Tega sinu kralj Olaf ni imel s svojo kraljico, pa sedi vendar med najvišjimi svetniki v nebeškem kraljestvu. O, že vidim, to se vam zdi nespodobno govorjenje."

Gospod Baard ga je prekinil:

"Lavrans Bjorgulfson, meni ta stvar ni bila nič bolj po godu kakor vam, ko je prišel Erlend prvič k meni in dejal, da si je izvolil mladenko, ki je bila z drugim zaročena. Pozneje pa sem spoznal, da je med tema mladima človekoma tako silna ljubezen, da bi bil velik greh, ločiti njuno prijateljstvo. Erlend je bil z menoj na zadnjem božičnem slavju, ki ga je priredil kralj Haakon svojim dvorjanom — tamkaj sta se srečala in kakor hitro sta drug drugega ugledala, se je vaša hči onesvestila in ležala nekaj časa kakor mrtva — in videl sem, da bi moj rejenec rajši zgubil življenje kot njo."

Nekaj časa je Lavrans molče sedel, preden je odgovoril:

"Da, taka stvar se človeku zdi lepa, ako jo sliši v viteški zgodbi iz južnih dežel. Mi pa še nismo na Bretonskem, in vi bi pač tudi zahtevali več od moža, ki naj bi postal vaš zet, kot samo to, da zavoljo njega vaša hči od ljubezni omedleva vpričo vseh ljudi —."

Onadva sta molčala, Lavrans pa je nadaljeval:

"Mislim si, gospoda moja, da bi ne sedela tukaj in tako vneto prosila moža, kot sem jaz, da bi mu dal svojo hčer, ko bi Erlend Nikulausson ne bil tako hudo okrnil svojega premoženja, kakor tudi svojega slovesa. Toda jaz ne maram, da bi se govorilo o Kristini, češ, kakšna čast jo je doletela, ko se je omožila na Husaby in dobila za soproga moža iz ene najodličnejših rodbin v deželi — potem, ko si je mož nakopal toliko sramote, da boljše ženitve ni mogel pričakovati in ne obvarovati ugleda svojega rodu."

Burno je vstal ter hodil po izbi gori in doli.

Toda gospod Munan je planil kvišku:

"Ne, Lavrans, če govorite o nakopavanju sramote, potem vam — pri Bogu — povem, da ste vse preveč ošabni —."

Gospod Baard ga je prekinil; stopil je k Lavransu:

(Dalje prihodnjič.)

o

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Norveška prestolonaslednica Martha in njeni trije otroci so po nevarni vožnji preko morja srečno dospeli v New York na parniku American Legion. Otroci so od leve princ Harald in princezinji Ranghild in Astrid.

DEKLETA IN ŽENE!
Ker se vse blago draži, zato vam priporočam in svetujem, da si izberete fino in čisto volneno STERLING suknjo ali FUR-COAT direktno v tovarni na WILL-CALL prej kakor mogoče, katere dobite pri meni vedno po veliko nižjih cenah kakor kje drugje.
Prosim oglasite se, pokličite ali mi pišite, da vas peljem v tovarno, kjer si boste lahko izbrali suknjo ali Fur-Coat po vaši volji in ceni.
Se vam priporočam,
BENO B. LEUSTIG
1034 Addison Road.
ENdicott 3426
(Sept. 11-18-25)

PIJTE!
CLOVER DAIRY
"APPROVED DAIRIES MILK"
1003 E. 64th St.
Telefon ENdicott 4228
Pokličite nas in pripeljali vam bomo na dom!

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena in stane samo: $ 2.00
Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ŽENINI IN NEVESTE!
Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.
Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628

ROJENA 1881 UMRLA 1940

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so umrli in nas zapustili naša zlata mamica

Marija Cimperman

rojena KLAUS

Blaga pokojnica so preminili in izdihnili svojo blago dušo 18 avgusta, 1940, v starosti 58 let. Doma so bili od sv. Gregorja. K večnemu počitku smo jih položili na 21. avgusta, 1940, po opravljeni sv. maši zadušnici v cerkvi Marijinega Oznanenja v We Parku in potem na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvali vsem dragim prijateljem in sorodnikom, ki ste karkoli naredili z nas in za blagopokojno in nas tolažili v teh žalostnih in nepopisnih urah.

Tem potom se želimo v globoki hvaležnosti prisrčno lepo z hvaliti častitim gospodom duhovnikom, Father Francis Thome tako številne obiske v bolezni, za opravljene pogrebne cerkve obrede in ki so jih spremili na Calvary pokopališče. Hvala Father John Kelly-u za obiske v bolezni. Hvala Father Charles Hogan- za podeljene sv. zakramente za umirajoče in tudi hvala Father Julius Slapšak-u, ki so molili ob krsti blagopokojne.

Prisrčna hvala društvu Presvetega Srca Jezusovega, št. 1 KSKJ, društvu Valentin Vodnik, št. 35 SDZ in podružnici št. SŽZ za tako krasne vence, za darovane sv. maše in za avtomo Posebna hvala članom in članicam, ki ste se tako potrudili in st kazali pokojnici zadnjo čast. Hvala tudi West Park Cadets, ki ste stale na straži ob krsti pokojnice.

Globoko hvaležni se želimo iskreno zahvaliti vsem, ki ste položili k njeni krsti krasne vence. Draga mamica, kako krasni ste zgledali v tako okrašeni sobi!

Prisrčna hvala vsem, ki ste darovali tolikšno vrsto avtomobilov brezplačno.

Prisrčna hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše. Bodite prepričani, da boste zapisani za vedno v naših srcih.

Prav lepa hvala vsem, ki ste prišli blagopokojno kropit in ste čuli in molili vsak večer pri njeni krsti; in tudi hvala vsem, ki ste se v tako lepem številu udeležili pogreba.

Hvala lepa Frank in Karolina Klaus, brat od pokojnice, in Frank in Alojzija Godič, sestra od pokojnice in Mrs. Marg Klaus za vse, kar ste storili za nas in nas tolažili v teh bridkih in žalostnih urah.

Hvala lepa Frank in Rose Racher in Caroline Smerke, sestrični od pokojnice, ki ste prihiteli iz Warren, Ohio, da ste jo spremili k večnemu počitku.

Hvala tudi Ančki Palčič za vso dobroto in ki je molila z nami in nas tolažila ob zadnji uri mamice.

Posebno se želimo zahvaliti pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za tako točno postrežbo in naklonjenost ter za tako lepo urejen pogreb. Priporočamo ga tudi drugim, ker smo bili vsi tako zadovoljni z njim.

Nadalje se prav iz srca zahvaljujemo nosilkam krste in vsem, ki ste hodili sedem večerov molit za pokojnico.

Vi pa, preljubljena mamica, zakaj ste nas zapustili, ki vas še tako potrebujemo? Naša usta vas kličejo, naše oči vas iščejo. Pri vsaki stopinji, pri vsaki besedi vas imamo v mislih, ali vse je prazno, ni vas več med nami. O Bog! Zakaj si tako krut!

Oh, mama! Vemo, da se veselite pri Večnemu s svojim možem, ali z našim atetom, kateri so odšli le dva meseca pred vami. Vse vajino življenje sta bila neločljiva, tako je tudi sedaj. Božja roka vaju je združila za vedno. Od tam z hčerko in sinkotom gledata na nas, kako mi koprnimo v žalosti. Bog naj bo vam dober plačnik za vse, kar ste dobrega naredili za nas.

Počivajte v miru, draga, ljuba mamica in na svidenje v nebesih.

Cvet na grob nasadili
z solzami ga pa zalili,
dan nepozabni seka rane
ljube mame, drage sestre,
ker med nami ni vas več.

Vse prekmalu ste nas zapustili,
spavajte mirno, nam preljubi,
iz raja se na nas ozrite,
da enkrat bomo
zbrani skupaj vsi
z Bogom! Z Bogom ljuba mamica!

Žalujoči ostali:

JOHN, ANTHONY, FRANK, LOUIS, sinovi.
MARY, poročena VEHAR; JENNIE, ANN, BERTHA, poročena GLAU, in HELEN, hčere.
Frank Klaus, brat; Alojzija Godič, sestra; osem vnukov in vnukinj in veliko drugih sorodnikov tukaj in v stari domovini.

Cleveland, O., 18. septembra, 1940.